

Finansklagenemnda Skade

Avgjørelse FinKN 2022-991

24.11.2022

Frende Skadeforsikring AS

Rettshjelp

Arvinger i tvist etter forsikringstakers bortgang – sikret for rettshjelpdekning?

Forsikringstaker var i tvist med nabo om gangrett over hennes eiendom og fikk innvilget rettshjelpdekning for tvisten. Da naboen tok ut stevning, kontaktet forsikringstaker selger av eiendommen vedrørende opplysningene hun hadde fått om gangretten da hun kjøpte eiendommen. Selger svarte at gangretten ikke gikk der naboen mente. Kort tid etter døde forsikringstaker. Selskapet fortsatte å utbetale under den innvilgede dekningen for tvist mot naboen. Advokaten til forsikringstakers arvinger søkte så om rettshjelpdekning for tvisten mot selger/dennes eierskifteforsikringsselskap. Selskapet avslø deknning med henvisning til at arvingene ikke var sikret for rettshjelpdekning under forsikringen. Nemnda kom til at arvingene verken hadde krav på rettshjelpdekning etter avtalen eller på annet grunnlag.

ANTATT ØKONOMISK OMFANG: forsikringssum kr 100 000

Saksfremstilling

Saken gjelder krav om dekning for utgifter til rettshjelp for arvingene til avdøde forsikringstaker.

Den påberopte forsikringen pkt. 1 regulerer "Hvem som er forsikret – sikrede":

Forsikringsavtaleloven § 7-1 gjelder ikke. I stedet gjelder:

Forsikringen gjelder for forsikringstaker. Følgende personer er medforsikret:

- Ektefelle.

- Samboer. Med samboere menes personer som bor i samme bolig og lever sammen i et ekteskapslignende forhold, og har felles adresse i Folkeregisteret.

Forsikringen gjelder også for innehaver av tinglyst eiendomsrett, panterett eller annen tinglyst sikkerhetsrett i eiendommen. Forsikringsavtalen kan endres eller sies opp uten varsel til noen som er medforsikret.

Forsikringen omfatter ifølge vilkårenes pkt. 8.1 "utgifter til rettshjelp når sikrede er part i tvist i egenskap av personlig eier av eiendommen".

Avdøde forsikringstaker kom i 2018 i tvist med naboen om gangrett via forsikringstakers eiendom gikk over forsikringstakers terrasse. Forsikringstaker fikk rettshjelpdekning for tvisten 5.11.18.

Naboen tok ut stevning 14.8.19. I tilsvaret fra forsikringstaker 6.9.19 var det vist til en uttalelse fra selger av eiendommen datert 16.8.19:

Så lenge huset var i mitt eige og før det igjen min far sitt eige har ikkje naboen hatt vei rett over terrassen på huset, vedlagt ligger eit bilde over tomt som viser kor dei skal gå, terrassen ligger på tomte nr 51 og igjen som sagt har det aldri hverken muntlig eller skriftlig vert avtalt på noko som helst måte at naboen skal ha rett til og gå over der i mitt eller far min sitt eige, hverken eg eller far min som eigde huset tidligere har blitt opplyst om noko gangrett over tomte nr 51 til tomte nr XX/YY.

E-posten fra selger var svar på advokatens e-post til ham samme dag:

I forbindelse med salget var naboens veirett et tema, og du fortalte [forsikringstaker] at den gikk "opp røysa".

Dette har [forsikringstaker] forholdt seg til, men nå nylig har naboen varslet at vedkommende som inngikk avtalen om gangsti i 1982 vil forklare at veien går over [forsikringstakers] veranda. Dersom dette stemmer, vil dette utgjøre et avvik, både fra det [forsikringstaker] ble fortalt på visning, men også fra det [forsikringstaker] hadde grunn til å regne med generelt sett. Det var ikke påregnelig for henne at veiretten skulle gå over verandaen hennes, og dersom den virkelig gjør det, så burde hun ha fått opplysning om dette før avtaleinngåelsen.

Det fremsettes på denne bakgrunn en reklamasjon for det tilfellet at det skulle vise seg å stemme at veiretten går over [forsikringstakers] veranda. Faktum er ikke tilstrekkelig avklart til at det er aktuelt å fremsette noe konkret krav ennå, men reklamasjon fremsettes likevel allerede nå, for ikke å risikere at reklamasjonsfristen oversittes.

Det bes om at det innen 14 dager gis en tilbakemelding vedrørende det ovennevnte, som kan bidra til å kaste lys over saken.

Forsikringstaker døde 10.10.19. Etter hennes bortgang fortsatte arvingene tvisten mot naboen. Selskapet fortsatte å utbetale under den innvilgede rettshjelpdekningen.

Arvingene søkte deretter om rettshjelpdekning for tvist mot selger av eiendommen. Selskapet avslo 8.2.22 dekning med henvisning til at arvingene ikke var sikret under rettshjelpforsikringen. Selskapet påpekte også at det var uklart hvem som var tvistemotpart, og om fremsatt krav var avslått.

Boligen ble solgt med et tap på kr 200 000. Advokaten har forklart at det er anført overfor boligselgerforsikringsselskapet at dette tapet skyldtes den påberopte mangelen vedrørende naboens rett over eiendommen. Boligselgerforsikringsselskapet har avslått kravet og har tilbudt et langt lavere beløp i erstatning. Arvingene har avslått dette og har fremsatt et mottilbud som foreløpig ikke er besvart.

Arvingene krever dekning under rettshjelpforsikringen for tvist mot selger av eiendommen og anfører at tvisten oppstod mens moren, som var forsikringstaker, fortsatt levde, og at arvingene trer inn i hennes posisjon. Forsikringen var fortsatt løpende i avdødes navn, og arvingene var ikke tinglyst som eiere av eiendommen. I tvisten mot naboen har selskapet bekreftet fortsatt dekning etter at moren gikk bort. Dette tilsier at arvingene har krav på dekning også for tvisten mot selger/selgers boligselgerforsikringsselskap.

Selskapet var klar over at arvingene ønsket videre forsikring også etter forsikringstakers bortgang, jf. at arvingene orienterte selskapet om dette i e-post. 7.2.20. Det må være selskapets risiko at det likevel har skrevet forsikringen i den avdødes navn.

For øvrig er det åpenbart at det er tale om to tvister når det er tale om helt andre parter og et helt annet grunnlag. Tvist nummer to ville ikke oppstått dersom tvist nummer én hadde fått motsatt utfall. Det blir ikke automatisk samme tvist selv om én tvist oppstått som følge av utfallet av en annen.

Selskapet avviser ansvar og anfører at arvingene ikke er omfattet av rettshjelpforsikringen. Vilkares pkt. 1 angir hvem som er sikret. Dette vilkåret gjelder imidlertid kun bygningsforsikringsdelen av vilkårene, og ikke for dekningen for ansvar og rettshjelp. Løsningen stemmer med fal. § 7-1 annet ledd, og det følger av NOU 1987:2 4 s. 152–153 at medforsikringsretten for innehaver av tinglyst eiendomsrett kun gjelder tingsforsikring i snever forstand, og ikke en rettshjelpdekning. Arvingene er etter dette ikke dekket under rettshjelpforsikringen til avdøde forsikringstaker. At dekning er innvilget for tvist mot nabo binder ikke selskapet når det gjelder å innvilge ny dekning.

Finansklagenemnda Skades begrunnelse

Spørsmålet er om arvingene etter nå avdøde forsikringstaker har krav på rettshjelpdekning for tvist mot selger av eiendommen (eventuelt selgers boligselgerforsikringsselskap).

Selskapet innvilget dekning til sikrede selv (klagers mor) for tvist mot nabo om gangrett over avdødes eiendom. Etter det opplyste har selskapet bekreftet fortsatt dekning for denne tvisten også etter morens bortgang.

Arvingene er senere kommet i tvist om den samme gangretten med selger/selgers boligselgerforsikringsselskap. Selskapet har avslått dekning for denne tvisten med henvisning til at arvingene etter forsikringstakeren ikke har krav på rettshjelpdekning under forsikringen.

Avdødes avtale sier følgende om "Hvem som er forsikret – sikrede":

Forsikringsavtaleloven § 7-1 gjelder ikke. I stedet gjelder:

Forsikringen gjelder for forsikringstaker. Følgende personer er medforsikret:

- Ektefelle.

- Samboer. Med samboere menes personer som bor i samme bolig og lever sammen i et ekteskapslignende forhold, og har felles adresse i Folkeregisteret.

Forsikringen gjelder også for innehaver av tinglyst eiendomsrett, panterett eller annen tinglyst sikkerhetsrett i eiendommen. Forsikringsavtalen kan endres eller sies opp uten varsel til noen som er medforsikret.

Det er opplyst at arvingene ikke fikk tinglyst eiendomsrett til eiendommen, og at forsikringen ikke ble overført til dem. I henhold til vilkårene har arvingene derfor ikke status som "sikrede" under avtalen. Rettshjelpdekningen gjelder for "sikrede som part i tvist", jf. vilkårene pkt. 8.1. Når arvingene ikke er "sikrede" har de heller ikke krav på rettshjelpforsikring.

Klager anfører at tvist mot selger oppsto allerede mens moren (sikrede) levde, og at arvingene trer inn i hennes posisjon. Klager viser til at selskapet har lagt dette til grunn for tvisten mot naboen som det allerede var innvilget dekning for. Med utgangspunkt i vilkårene var selskapet ikke ansvarlig for arvingenes videreføring av tvisten. Det dreier seg i så fall om en kulanse utbetaling som ikke binder selskapet utover det som fremgår av selskapets dekning.

Klager viser til e-post hvor arvingene ber om at innboforsikringen videreføres inntil huset er solgt "om det hadde vært mulig". Det er ikke fremlagt noe svar på e-posten, og selskapet har derfor ikke bekreftet slik videreføring som arvingene her ber om. Uansett gjelder rettshjelpforsikringen kun for "personlig eier av eiendommen", og en mulig dekning under innboforsikringen medfører derfor ikke at arvingene også er dekket under rettshjelpforsikringen.

Avgjørelsen er enstemmig.

Finansklagenemnda Skades konklusjon

Selskapet gis medhold.

Ved behandlingen deltok Trine-Lise Wilhelmsen (leder), Vibeke Stiansen (selskapsrepresentant) og Hege Sundby (forbrukerrepresentant).